

Offentliggjort d. 24. januar 2015

Kan datterens arv begrænses til fordel for et barnebarn (datterens barn)? ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Spørgsmål 1771

Vi har et vennepar, med hvem vi kom til at drøfte forhold vedr. arv og arveafgift.

Situationen kan beskrives således: Parret er nu pensionister og har været gift i mere end 25 år. Konen i forholdet medbragte et adopteret barn (datteren) i ægteskabet. Manden har ingen børn eller (så vidt vi ved) andre arvinger. Manden har ikke adopteret datteren. Datteren har en datter (barnebarnet).

Forholdet til datteren er endog meget dårligt. Datteren bruger barnebarnet som gidsel. Parret er meget glad for barnebarnet og vil meget gerne, at barnebarnet tilgodeses mest muligt i arv og datteren mindst muligt. Der er så vidt os bekendt oprettet testamente til fordel for barnebarnet.

I vor drøftelse opstod der flere spørgsmål:

Kan manden sidde i uskiftet bo, såfremt konen afgår først ved døden? Og vil det i så fald kræve datterens accept?

Kan barnebarnet arve manden, som var det et barnebarn af "egen genetisk herkomst"? I så fald hvor stor en arvelod kan da tilføres barnebarnet hhv. hvor lidt til datteren? og i så fald hvor stor en arveafgift? I modsat fald hvad vil da arvelod være?

Offentliggjort d. 24. januar 2015

Hvor stor vil arveafgiften blive?

Mange hilsener

BS

Svar

Uskiftet bo

De spørger som det første til mandens muligheder for at overtage boet efter hustruen til uskiftet bo, hvis hustruen falder væk som den første af ægtefællerne.

Da hustruens datter **ikke er et fællesbarn** i ægteskabet mellem hustruen og manden, har manden som udgangspunkt ikke et retskrav på at overtage boet efter hustruen til uskiftet bo, og dermed undgå et skifte af boet.

Manden kan således kun overtage boet efter hustruen til uskiftet bo, hvis datteren giver samtykke hertil. Set i lyset af ægtefællernes allerede komplicerede forhold til hustruens datter, kan manden næppe påregne, at datteren til den tid vil give samtykke til uskiftet bo. Og formentligt må det i alle tilfælde anbefales, at boet efter hustruen i denne situation skiftes straks ved dødsfaldet.

Ægtefællerne kan i stedet bestemme i et testamente, eventuelt i et gensidigt testamente, at den længstlevende ægtefælle skal arve mest muligt. Med henblik på den situation, at hustruen falder væk som den første, og manden herefter arver mest muligt, kan i testamentet endvidere optages en, eventuelt uigenkaldelig, bestemmelse om, at arven efter manden ubeskåret skal tilfalde barnebarnet, jf. nærmere nedenfor. Sidstnævnte for at sikre, at han ikke mange år efter hustruens død finder sig en ny ægtefælle og begunstiger denne. Modellen bør dog drøftes med en advokat, hvor alle facetter ved denne fremgangsmåde gennemgås.

Arv til barnebarnet

Vedrørende eventuel arv til barnebarnet må der sondres mellem, om manden falder væk som den første eller som den sidste af ægtefællerne.

Offentliggjort d. 24. januar 2015

Falder manden væk før hustruen, vil hustruen efter loven som udgangspunkt modtage hele arven efter manden, da manden ikke efterlader sig livsarvinger, dvs. egne børn, børnebørn mv. Manden kan imidlertid i et testamente begunstige andre end hustruen, men med respekt af hustruens tvangsarveret. Det betyder, at manden kan begunstige andre arvinger, herunder barnebarnet, med op til 7/8 af den arv, som han efterlader sig. Typisk vil ægtefællerne dog ønske at begunstige hinanden, således at eventuelle andre arvinger først kommer i betragtning ved den længstlevende ægtefælles bortgang.

Bliver manden længstlevende i ægteskabet, vil han være frit stillet til at begunstige hvem som helst han måtte ønske, herunder ”barnebarnet”, da manden hverken efterlader sig hustru eller egne biologiske børn. For denne situation kan manden således bestemme i et testamente, at barnebarnet skal være universalarving efter ham, og altså skal modtage hele arven.

Afgift af arv til barnebarnet

Efter boafgiftsloven beregnes boafgift (arveafgift) af arv til stedbørn og disses børn efter samme afgiftssatser, som gælder for egne biologiske børn.

Det betyder, at arv efter manden til barnebarnet skal afgiftsberigtiges med 15 pct. af den del af arven, der overstiger et bundfradrag på 272.900 kr. (2015).

Afslutningsvist bemærkes, at det må anbefales Deres vennepar at rådføre sig med en advokat, før der ændres ved det nuværende testamente, og endvidere at tage et check på, om det nugældende testamente er oprettet før eller efter 1. januar 2008, hvor den nugældende arvelov trådte i kraft. Formålet er at sikre, at arvelovens udvidede muligheder for at begunstige andre arvinger end børn, herunder adoptivbørn, er udnyttet i videst muligt omfang.

— o —
— o —